

Norway Convention Bureau

MØTEINDUSTRIEN I NORGE

Kongressesegmentet 2015

INNHold

Norway Convention Bureau – «Din døråpner til det internasjonale møte-markedet»	3
Målgrupper for rapporten	5
Rapportens innhold og begrensninger	5
Innledning	6
Del I: Møteåret 2015 i Norge	7
Deltagerantall	8
Gjestedøgn	9
Populære måneder og konferansesteder	10
Omsetning	11
Del II: Møtebyene i Norge	12
Møtebyen Oslo	12
Møtebyen Bergen	13
Møtebyen Stavanger	14
Møtebyen Trondheim	15
Møtebyen Tromsø	16
Del III: Godkjente kongresser og internasjonal rangering Union of International Association	17
Konklusjon og kilder	19

NORWAY CONVENTION BUREAU— «DIN DØRÅPNER TIL DET INTERNASJONALE MØTEMARKEDET»

Norway Convention Bureau SA (NCB) er 100% eid av reiselivsnæringen, og har et tett samarbeid med Innovasjon Norge. NCB og Innovasjon Norge har utarbeidet en langsiktig strategi for felles satsing på det internasjonale møte- og kongressmarkedet.

Hvorfor et Norway Convention Bureau?

NCB har som hovedoppgave å selge Norge som en potensiell destinasjon for fremtidige internasjonale kongresser, konferanser, incentive turer og events. Vi jobber utelukkende på business to business markedet med fokus på å skape gode arenaer for salg av norske møteprodukter. NCB skal være en tilrettelegger for internasjonalt salg, skape arenaer for nettverksbygging og være en kunnskapsformidler mellom markedet og norske aktører.

Både Innovasjon Norge og NCB, gjennom deres partnere, bidrar årlig med midler inn i satsingen. Gjennom det tette og gode samarbeidet jobber vi mot en felles målsetting om at Norges skal få en sterkere posisjon innenfor dette segmentet.

NCB jobber strategisk mot 3 hovedsegmenter;

1. Internasjonale kongresser

Vi jobber hovedsakelig med å bearbeide norske fag- og forskningsmiljøer, da det som oftest kreves et norsk vertskap for at en internasjonal kongress skal komme til Norge. Vi møter også internasjonale beslutningstakere i organisasjoner på messer, ICCA aktiviteter og workshops for å sette Norge på kartet og overbevise om at Norge er godt egnet kongressland. I tillegg til å ha et nasjonalt vertskap, arrangeres internasjonale kongresser av eller i samarbeid med, en internasjonal organisasjon. Kongresser skifter mellom land og kontinenter etter fast mønster, og arrangeres jevnlig. Det er i tillegg stor konkurranse om å få den, og man konkurrerer ofte med byer fra hele verden.

2. Corporate –og incentives

Det internasjonale møte- og incentivemarkedet er et viktig segment innenfor reiselivsnæringen. Segmentet har et høyt forbruk og gir store muligheter for sesongutvidelse. Sammen med Innovasjon Norge arrangerer vi salgsaktiviteter i de fire hovedmarkedene Sverige, Tyskland, UK og Frankrike. NCB og partnere med Innovasjon Norge deltar også på de internasjonale bransjemessene hvor man møter kjøpere og beslutningstakere fra alle de tre segmentene.

3. Arrangementsturisme

Målet med satsingen er å tiltrekke rullerende idretts- og kulturarrangementer arrangert av en internasjonal organisasjon eller bedrift for å øke antall internasjonale arrangementer til Norge. Satsingen fokuserer også på kompetanseheving og nettverksbygging blant partnere.

NORWAY CONVENTION BUREAU— «DIN DØRÅPNER TIL DET INTERNASJONALE MØTEMARKEDET»

PARTNERE

NCB representerer 20 partnere blant de ledende kongress- og møtebyene i Norge, sentrale hotellkjeder og kongressentre. Per 2016 er følgende andelseiere i NCB;

Bergen Reiselivslag, VisitOSLO, Visit Trondheim, Region Stavanger, Visit Tromsø, Norges Varemesse, Oslo Kongressenter, Stavanger Forum, Oslofjord Convention Center, De Historiske, Nordic Choice Hotels, The Rezidor Hotel Group, Scandic Hotels, Thon Hotels, Destinasjon Ålesund & Sunnmøre, Destinasjon Røros, XXLofoten, Hurtigruten, i tillegg er Visit Østfold og Visit Lillehammer med på arrangementsturismesatsingen.

STYRET

Styret i NCB er sammensatt av ulike aktører fra ulike områder innenfor våre partnere. I 2016 er styret som følger;

Sigrid-Helene Risa, Scan One, Styreleder

Ole Georg Nilsen, Oslofjord Convention Center, Styremedlem

Line Vikrem-Rosmæl, Scandic Lerkendal, Styremedlem

Elisabeth Saupstad, Region Stavanger, Styremedlem

Per Griwell, Thon Hotels, Styremedlem

Frode Asheim, NCB, Adm. Direktør

ANSATTE

Frode Aasheim, Adm. Direktør

Elisabeth Bugge, Prosjektleder Kongress

Jorun Aasen Kristiansen, Prosjektleder Corporate

Birgitte Nestande Prosjektleder Arrangementsturisme

INNOVASJON NORGE

Robert Nygårdhs, Prosjekteier Meetings

Kari Anne Schwach, Prosjektleder Meetings,

Sandra Olsson, Meetingsansvarlig Sverige

Britt Gorniock, Meetingsansvarlig Storbritannia

Tina Fraune, Meetingsansvarlig Tyskland

Anne Lisbeth Tollånes, Meetingsansvarlig Frankrike

INNLEDNING

I den siste ringvirkningsrapporten på kongressesegmentet, foretatt av MENON*, kommer det frem at kongressgjester har høyest forbruk i forhold til de andre turistsegmentene, og er derav et lønnsomt marked å jobbe på i reiselivssammenheng. Norge har stort potensiale og næringen kan, gjennom blant annet å være med på aktiviteter i regi av Norway Convention Bureau og Innovasjon Norge, dra stor nytte av synergier som allerede finnes for å tiltrekke flere møter, incentives, utstillinger og konferanser. Denne rapporten er utarbeidet på bakgrunn av internasjonale møter og konferanser som har blitt lagt til Norge de siste årene, både som er initiert av NCB og kongressbyene, men også møter der fagmiljøer selv har tatt region og ikke vært i kontakt med kongresskontorene. Vi ser en klar økning fra år til år, med noe forbehold. Det er interessant å studere tallene da det gir et innblikk i hvilke fagmiljøer i Norge som er mest aktive. Ut fra dette kan møtenæringen i Norge jobbe strategisk mot de fagmiljøer som har et potensial til å tiltrekke seg flere store internasjonale kongresser.

Ettersom en møtedelegat forbruker tre ganger så mye som en vanlig turist, og er det segmentet med høyest forbruk i reiselivssammenheng, er det også nyttig å se på verdiskapningen den fører med seg. Utveksling av erfaringer, investeringer, partneravtaler og eksportavtaler er noe av det som skapes når fagekspert møtes. En av våre oppgaver i Norway Convention Bureau er å nettopp vise til hvilken verdier som skapes når man får internasjonale kongresser til Norge, både for partnere som jobber direkte med dette (destinasjoner, hoteller og kongressentre etc.), men også at ringvirkningene omfatter sysselsetting innen hotell- og restaurantbransjen og inntekt til leverandører i servicebransjen der hvor kongressen finner sted. I denne rapporten vil det komme frem hvilken verdiskapning dette segmentet tilfører ved at NCB og kongressbyene er med på å initiere og jobbe målrettet for å øke antall møter til Norge.

DEL I tar for seg en samlet oversikt over alle de 363 registrerte kongressene og messene i Norge for 2015. Her vil deltagerantall, gjestedøgn, populære måneder og konferansesteder, samt omsetning for Norge totalt komme frem. Denne delen tydeliggjør betydningen av messer og konferanser med høye gjestedøgn og deres virkninger på den totale statistikken. Deltagerantall og gjestedøgn vil bli sammenlignet med tall fra 2014.

DEL II omhandler møtebyene Oslo, Bergen, Stavanger, Trondheim og Tromsø. Oversikten viser den enkelte by sin historiske utvikling, hvilke messer som utgjør signifikante forskjeller i gjestedøgn samt hvilke fagmiljøer som står sterkest. Denne oversikten belyser ulike aspekter av den totale oversikten og gjør det enklere å se hva som påvirket resultatet for 2015.

DEL III omfatter antallet godkjente kongresser av de 363 innsendte til UIA for året 2015. Inkludert i denne delen er også historisk utvikling av Norge som land, de norske byene hver for seg og også den internasjonale rangeringen av de nordiske landene og hovedstedene. Dette gir et oversiktlig bilde av hvordan Norge gjør det internasjonalt, sammenlignet med nabolandene og på verdensbasis.

DEL I: MØTEÅRET 2015 I NORGE

I 2015 registrerte vi 363 avholdte internasjonale kongresser, utstillinger og fagmøter i Norge. Det er en nedgang på 12,7 % i antall registrerte fra 2014. Denne nedgangen er illustrert i oversikten under, som også viser utviklingen over åtte år.

ONS ble ikke arrangert i 2015, og det påvirket både gjestedøgn og total omsetning, som for året 2015 er på 1,0 mrd mot 1,8 mrd i 2014. Innsamling av deltagerantall (der kun tilgjengelig data har blitt tatt med) og hensyn til kriterier har for 2015 vært svært nøktern, som har resultert i at noen arrangementer ikke har blitt inkludert.

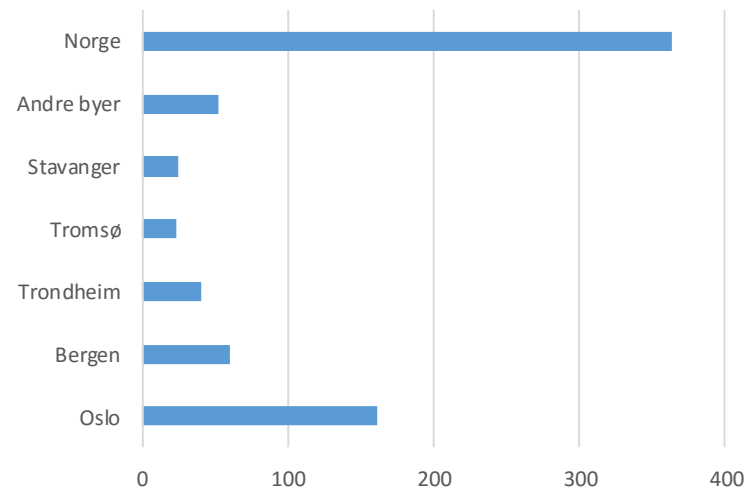
Messene* som ble arrangert året 2015 er: NORShipping og Nordic Design Fair, begge i Oslo. Trondheim var vertskap for Aqua NOR og Stavanger Offshore Technology Days. Bergen hadde Nordic Media Days i 2015 som også har påvirket antall gjestedøgn for destinasjonen.

Det er tydelig at byenes gjestedøgn fra år til år påvirkes mest av messene. Antallet kongresser på sin side, er derimot ganske jevnt om man skal sammenligne tall fra år til år.

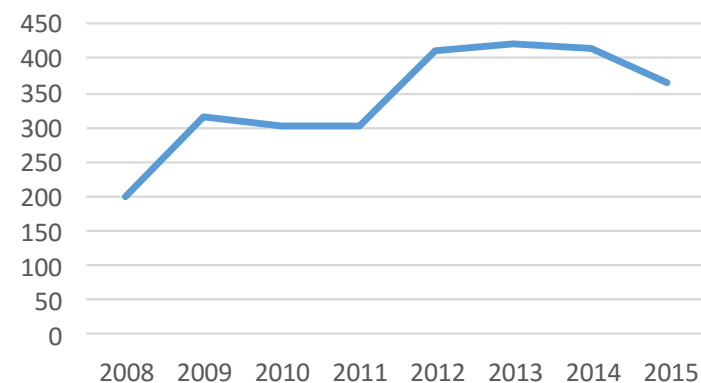
Oversikt over antall kongresser i Norge, kartlagt av NCB, årene 2008–2015:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Oslo	74	158	112	117	178	200	202	160
Bergen	37	35	54	57	65	54	66	60
Stavanger	31	31	32	31	35	25	35	25
Trondheim	22	38	29	16	39	31	31	40
Tromsø	13	23	22	13	21	36	25	24
Andre byer	22	30	54	68	72	75	57	53
Totalt	199	315	303	302	410	421	416	363

Antall kongresser per by og Norge, år 2015

Antall kongresser kartlagt i Norge 2008-2015

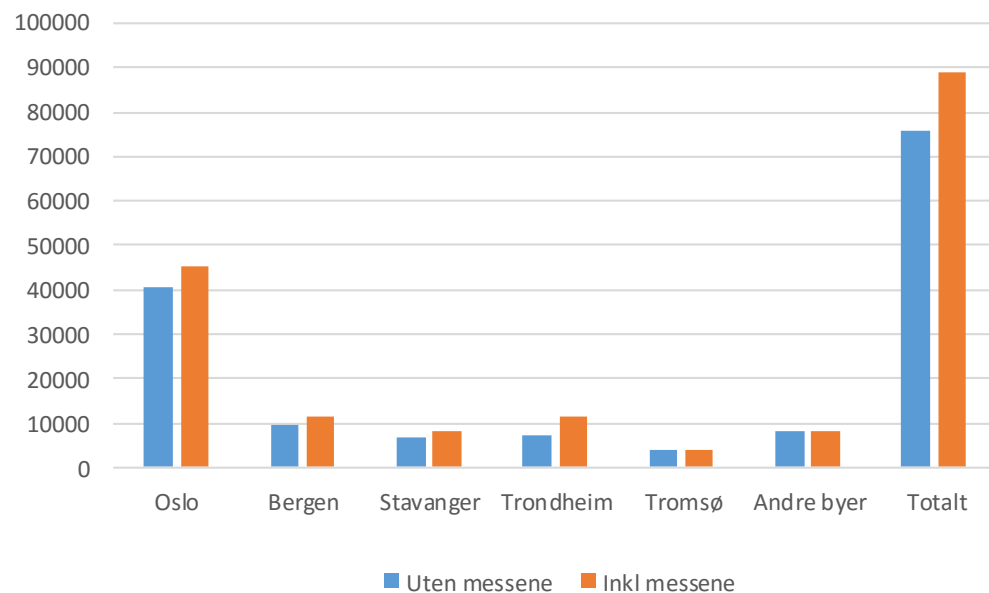

*Messene som refereres til i denne rapporten er messer med internasjonal deltager og faglig innhold, slik som f.eks fagmøter eller faglige konferanser som arrangeres parallelt.

DEL I: MØTEÅRET 2015 I NORGE—DELTAGERANTALL

	Uten messene	Inkl messene
Oslo	40364	45364
Bergen	9517	11517
Stavanger	6612	8112
Trondheim	7093	11693
Tromsø	4128	4128
Andre byer	7956	7956
Totalt	75670	88770

Antall deltagere per by og Norge, år 2015

Messene som er inkludert:

NORShipping: her har vi fått bekreftet internasjonal deltakelse på 2000 av både arrangør, Varemessen og VisitOslo.

Aqua NOR: 4600, fikk bekreftet av VIA i Trondheim.

Nordic Design Fair: 2000, bekreftet gjennom VisitOslo.

Nordic Media Festival: 2000, bekreftet av VisitBergen.

Offshore Technology Days: 1500, bekreftet av Offshore Media Group og Stavanger Forum

Disse tallene representerer tilreisende til messene, og ikke publikum på messene, som er noe større i antall.

Ikke inkludert:

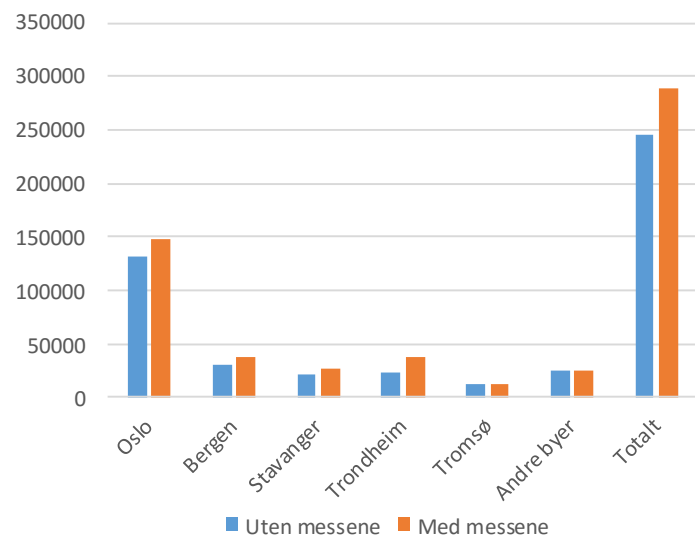
European Dog Show i Oslo da det er en ren konkurranse/utstilling uten noe innslag av faglig innhold.

DEL I: MØTEÅRET 2015 I NORGE—GJESTEDØGN

2015	Uten messene	Med messene
Oslo	131183	147433
Bergen	30930	37430
Stavanger	21489	26364
Trondheim	23052	38002
Tromsø	13416	13416
Andre byer	25857	25857
Totalt	245928	288503

2014	Uten messene	Med messene
Oslo	256964	256964
Bergen	46907	49607
Stavanger	25983	58189 (ONS)
Trondheim	23630	23630
Tromsø	11154	22529 (Sjakk-OL)
Andre byer	30394	30394
Totalt	395034	438609

Gjestedøgn per by og Norge, med og uten messene
2015

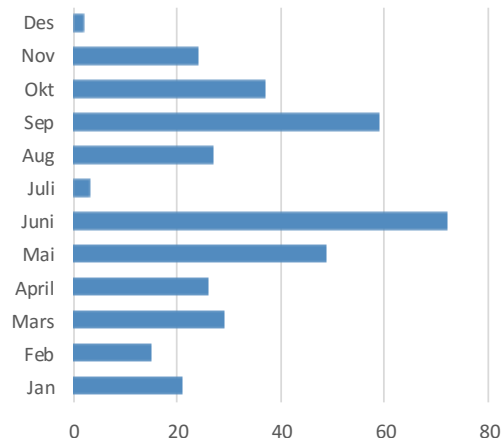

Totalt for Norge er det en nedgang på 34 % i gjestedøgn fra 2014. Likevel viser Trondheim en økning på hele 62 % fra 2014. Se DEL II, «Møtebyene i Norge» for mer informasjon om gjestedøgn per by.

Nedgangen i gjestedøgn fra 2014 er grunnet messen ONS og arrangementet Sjakk-OL som begge ble avholdt det året.

DEL I: MØTEÅRET 2015 I NORGE—POPULÆRE MÅNEDER OG KONFERANSESTEDER

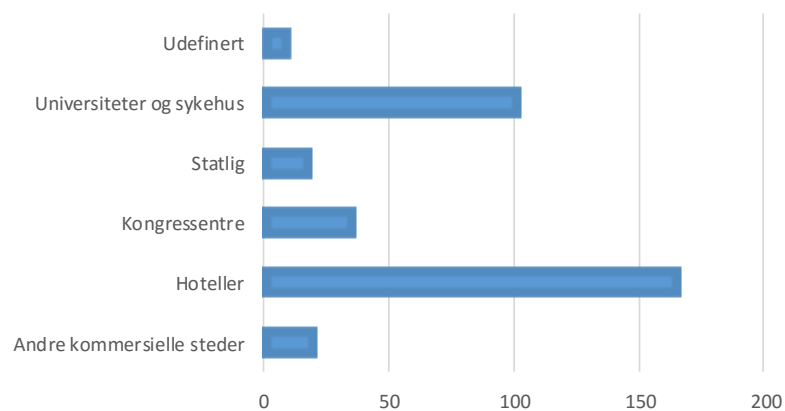
MEST POPULÆRE MÅNEDER NORGE 2015

Juni og september er de mest populære månedene for kongress i Norge. De minst populære månedene er desember og juli, basert på gjennomgang av 363 registrerte kongresser for 2015. Fordeling var lik for året 2014 også.

Den største endringen fra 2014 har vært måneden november, som viser en nedgang i prosentandelen av antall kongresser lagt til måneden. I 2014 var 12 % av kongressene lagt til november, mens det i 2015 bare var 7 % av kongressene. Den samme endringen vises også for desember måned. I 2014 ble 4 % av kongressene arrangert i desember, mens det i 2015 bare var 0,5 %.

MEST POPULÆRE FASILITETER NORGE 2015

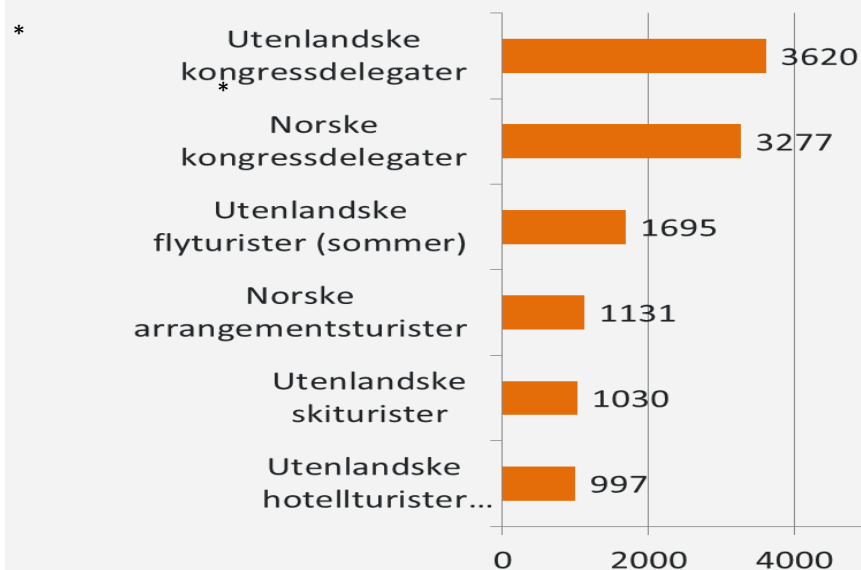

Hoteller er de mest populære konferansefasilitetene for dette segmentet, og det har de vært ganske jevnt over årene.

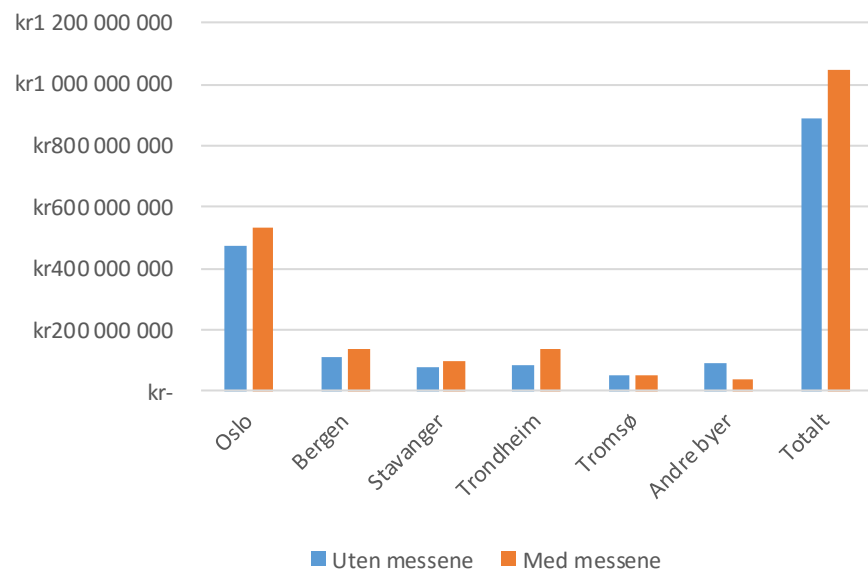
Alle de andre kategoriene viser en naturlig nedgang, da det totalt sett var færre internasjonale konferanser kartlagt for Norge i 2015 enn i 2014.

Kategorien «kongressentre» omfavner steder som Stavanger Forum, Norges Varemesse, Grieghallen osv. Under «statlig» faller museer, kulturhus, offentlig eide teatre og lignende steder.

DEL I: MØTEÅRET 2015 I NORGE—OMSETNING

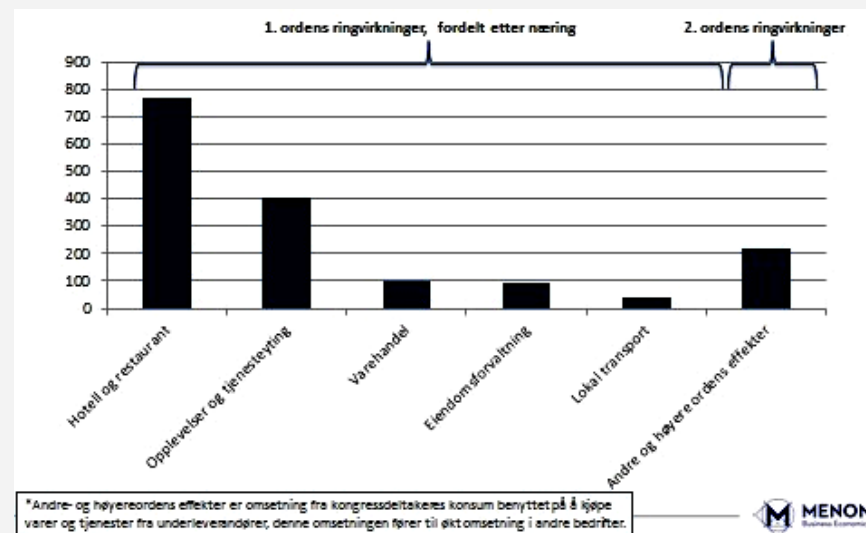

Omsetning per by og Norge med og uten messer 2015

Antall møter/ kongresser	363
Antall kongressdeltagere	88 770
Gjennomsnittlig oppholdstid per kongress	3,25 døgn
Antall gjestedøgn	288 503
Gjennomsnittlig forbruk per døgn	Kr 3.620,-
Omsetning	1,0 mrd

Omsetningen for året 2015 er en god del lavere da det har vært færre messer med høyt gjestedøgn og færre kongresser med høyt deltagerantall. Se del II under «Møtebyene i Norge» for mer informasjon rundt omsetning per by. Dette segmentet er likevel det mest lønnsomme å satse på innen reiseliv, grunnet ringvirkninger langt utenfor kun denne næringen. En kongress fører til økt etterspørsel hos leverandører i andre sektorer. Denne grafen viser ett eksempel på en slik verdiskaping:

DEL II: MØTEBYENE I NORGE— MØTEBYEN OSLO

Historie og utvikling

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall møter	74	158	112	117	178	200	202	160

Denne oversikten er kartlagt av VisitOslo. Oversikten viser en ikke-lineær utvikling over tid, og dette skyldes både messer og ressurser tilgjengelig til selve kartleggingen av møter* avholdt i Oslo. Dette, i likhet med situasjonen til Trondheim og Tromsø, viser viktigheten av arbeidet med å registrere antallet møter avholdt i sin respektive by.

Messer og gjestedøgn

2014	Uten messene	Med messene
Oslo	256 964	256 964

2015	Uten messene	Med messene
Oslo	131 183	147 433

I 2014 ble European Dog Show telt med og etter ny gjennomgang av kriterier for hva som inkluderes i denne delen av rapporten, ble det bestemt at den ikke skulle inkluderes i år, da konkurransen og utstillingen ikke har noe faglig innhold. Dette har påvirket gjestedøgnet for Oslo for 2015, i tillegg til at det ble registrert færre møter. Oslo hadde 59 % av det totale gjestedøgnet for Norge i 2014, og 51 % i 2015.

Omsetning Oslo, 2015

Omsetningen for Oslo i 2014 var kr 930 211 490, mens det i 2015 var kr 533 707 460. Likevel har omsetning for Oslo økt noe relativt til den totale omsetningen for hele Norge. I 2014 hadde Oslo 52 % av den totale omsetningen for Norge. I 2015 hadde Oslo 53 % av omsetningen for hele Norge, til tross for en nedgang i både registrerte kongresser, møter og arrangementer og gjestedøgn.

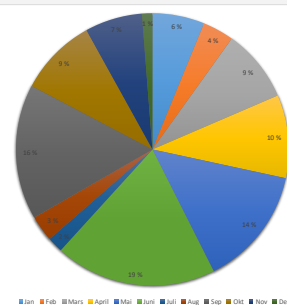
Kapasitet

Oslo har per dags dato 65 hoteller og 20 andre overnattingssteder (hostel osv). Tilsammen er det i overkant 13 300 rom med 24 180 senger. Det er ytterligere 30 hoteller i «Stor Oslo» og på Gardermoen. Totalt er det 6 199 rom med 10 904 senger.

Fagmiljøer i Oslo

Som Norges hovedstad er Oslo et naturlig samlingspunkt for mange fagmiljøer. Generelt er det stort fokus på fornybar energi, miljø, informasjon- og kommunikasjonsteknologi. Arkitektur og Design er et voksende fagmiljø, spesielt innen Norwegian Fashion Hub med økende interesse utenifra. Oslo har gode start-up miljøer, på blant annet Forskningsparken, Teknologihuset, Oslo Ed Tech Cluster og MESH hvor innovasjon, IT-teknologi og e-helse er i fokus. Fagmiljøene innenfor medisin er store, noe blant annet Oslo Cancer Cluster og Medtech er bevis på. Universitet i Oslo, et av Europas ledende universiteter, har flere sterke forskningsinstitusjoner. Fakultetene innenfor jus, medisin, CEMO, matematikk/naturvitenskap og samfunnsvitenskap er de som utmerker seg. Fagmiljøene på Handelshøyskolen BI har stor tyngde internasjonalt innen administrasjon, økonomi, ledelse og markedsføring. Oslo og omegn har et aktivt fagmiljø innen miljø- og biovitenskap gjennom NMBU, der det er flere spennende forskningsprosjekter på gang. Temaene er blant annet globale spørsmål som bærekraft og klimautfordringer. Norges fremste forskermiljø på fornybar energi og miljø holder til i Kunnskapsbyen rett utenfor Oslo, der også Solenergiklyngen (OREEC) har sin base. De har akkurat fått status som Arenaprojekt.

Populære måneder og konferansefasiliteter

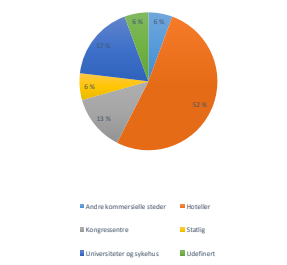

Måneder:

Sammenlignet med 2014 er det en ganske lik fordeling for 2015 også. Juni er den mest populære måneden i Oslo. Oslo har hatt en liten nedgang i antall møter avholdt i månedene aug-sept, mens månedene jan-mai hadde litt økning. Største endringen fra 2014 vises i en nedgang i antall kongresser, møter, lagt til måneden november. I 2014 var 13% av møtene lagt til november, mens det i 2015 var 7%.

Fasiliteter:

Mest populære fasiliteter i Oslo er kategorien "hoteller", med over halvparten av markedet. Utviklingen er tilnærmet lik fjoråret. 'Sykehus og Universitetene' tar også sin del av dette markedet med 17%. Deretter er det kongressenterne som tar 13% av totalfordelingen. Grunnen til at ikke kongressenterne tar en større del av kaken, kan være at de aller fleste fagmøter er av mindre skala som ikke har behov for så stor møtekapasitet.

*Kongresser, møter, arrangementer, utstillinger og konferanser omtales herved som «møter».

DEL II: MØTEBYENE I NORGE— MØTEBYEN BERGEN

Historie og utvikling

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall møter	37	35	54	57	65	54	66	60

Bergen har historisk sett hatt en jevn økning av arrangerte møter. De største forskjellene de siste årene har ligget i antallet gjestedøgn. Bergen hadde 11 % av Norges totale gjestedøgn i 2014, mot 13 % i 2015. Grunnet kraftig økning i kapasitet i Bergen siden 2008, ser vi også en fordobling av antall registrerte møter. Møtene er registrert av Bergen Reiselivslag sin kongressavdeling.

Messer og gjestedøgn

2014	Uten messene	Med messene
Bergen	46 907	46 907

2015	Uten messene	Med messene
Bergen	30 930	37 430

Året 2014 ble Offshore Technology Days arrangert i Bergen (går annet hvert år i Stavanger, og annet hvert år i Bergen). Det ble også arrangert flere konferanser med høyere deltagerantall. Blant annet var ESAs Levene Planet konferanse avholdt i Bergen, med 1200 deltagere. Nordic Media Days er en messe som arrangeres hvert år, så i tillegg til OTD og flere konferanser med over 500 deltagere ga det altså høyere gjestedøgn i 2014.

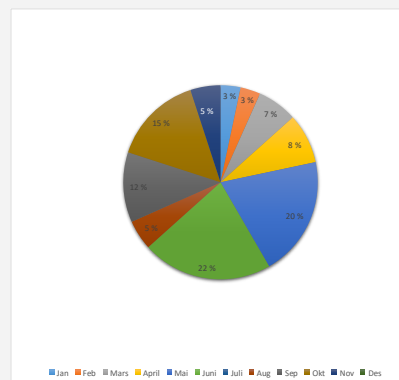
Omsetning Bergen, 2015

Omsetningen for Bergen i 2014 var kr 169 804 245, mens det i 2015 var kr 136 497 505. Likevel har omsetning for Bergen økt relativt til den totale omsetningen for hele Norge. I 2014 hadde Bergen 9 % av den totale omsetningen for Norge. I 2015 hadde Bergen 12 % av omsetningen for hele Norge, til tross for en nedgang i både registrerte kongresser, møter og arrangementer og gjestedøgn.

Fagmiljøer i Bergen

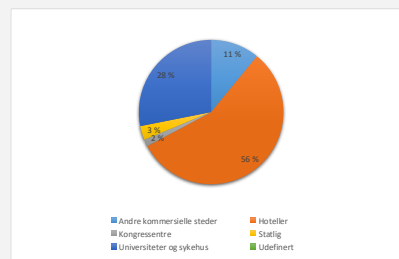
De mest fremtredende fagmiljøene i Bergen er teknologi, media og kultur, den maritime industrien, olje, gass og energi. Bergen er ledende i regionen innen media, film, musikk og design, samt teknologi innen media og medieproduksjon. Sjømat og sjømatproduksjon står høyt i Bergen og utgjør store deler av den maritime industrien i Bergen. Bergen har også en unik base innenfor petroleumssektoren, tradisjonell hydroelektrisk energi og generelt fornybar energi. Bergen huser også verdensledende undervannseksperter, også innenfor olje og gassektoren.

Populære måneder og konferansefasiliteter

Måneder:

Sammenlignet med 2014 foreligger det ingen merkbar endring i 2015 når det gjelder hvilke måneder som er mest populære. Også i 2015 er mai den mest populære måneden i Bergen. Bergen har hatt en liten nedgang i antall møter avholdt i januar. 9 % av møtene ble avholdt i januar i 2014, mens kun 3 % ble avholdt i januar i 2015.

Fasiliteter:

Mest populære fasiliteter i Bergen er helt klart hoteller og Universitet og sykehus som sammen utgjør 80% av totalmarkedet. Kategorien 'hoteller', utgjør hele 56%, mot 54% i 2014. Universiteter og sykehus huser 28% av alle internasjonale fagmøter.

Kapasitet

Bergen har per dags dato 45 hoteller, 7.500 rom og 15.000 senger. Kapasiteten har økt med rundt 60 % i byen siden 2013.

DEL II: MØTEBYENE I NORGE— MØTEBYEN STAVANGER

Historisk utvikling

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall møter	31	31	32	31	35	25	35	25

Denne oversikten er kartlagt av Region Stavanger. Årsaken til en liten nedgang de siste årene ligger i et mer kvalitativt arbeid, der møter med ren nasjonal deltagere og som i tillegg ikke rullerer har vært ekskludert. Likevel ser man en jevn utvikling over tid og Stavanger har beholdt sin rangering internasjonalt. (Kilde: Union of International Associations)

Messer og gjestedøgn

2014	Uten messene	Med messene
Stavanger	25983	58189 (ONS)

2015	Uten messene	Med messene
Stavanger	21489	26364

Messen ONS alene gir en nedgang på nesten 55 % i gjestedøgn fra 2014 til 2015. OTD har ikke like høyt deltagerantall og gir derfor ikke så høyt gjestedøgn. I tillegg ble flere møter med deltagerantall over 1000, arrangert i 2014. Dette gir også et høyere gjestedøgn. Til tross for dette så har hverken gjestedøgn eller antall innsendte møter så mye å si for internasjonal rangering av byen i både ICCA og UIA. Det gjestedøgn har noe å si for den totale omsetningen dette segmentet gir til byen.

Omsetning Stavanger, 2015

Omsetningen for Stavanger i 2014 var kr 210 644 180, mens det i 2015 var kr 95 437 680. Stavanger har hatt en nedgang i prosentandelen av den totale omsetningen for Norge i 2015. I 2014 hadde Stavanger 9 % av den totale omsetningen for Norge. I 2015 hadde Stavanger 12 % av den totale omsetningen for Norge, til tross for en nedgang i både registrerte møter og gjestedøgn.

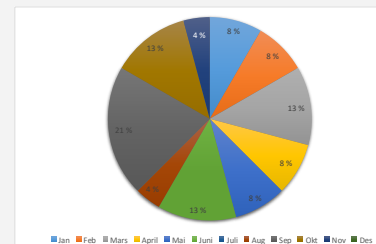
Kapasitet

Stavanger har 25 hotell med 3300 hotellrom innenfor sentrum (5 km radius) og 40 hoteller med over 5000 hotellrom Stavanger-området (15 km radius).

Fagmiljøer i Stavanger

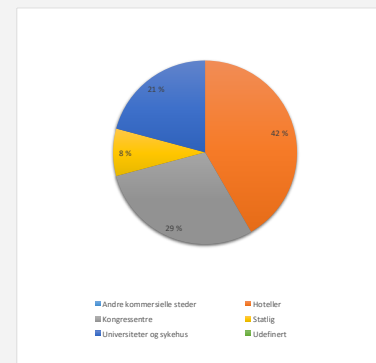
De største fagmiljøene i Stavangerregionen er innen energisektoren, hovedsakelig «upstream» innen olje- og gassutvinning, samt akvakultur, havbruk og maritim sektor. Deretter kommer smart-teknologi, mat- og landbruk, finans og noen områder innen helse som akuttmedisin, simulering og geriatri. Stavanger er ledende i Norge innen energi med blant annet Statoils hovedkontor, og flere av de andre operatørselskapene og multinasjonale service-selskaper med egne R&D-avdelinger. Akvakultur er en stor næring, både på oppdrett og innen produksjon av utstyr og for. Matfylket Rogaland har en stor næringsmiddel-produksjon, og har institusjoner som Måltidets Hus hvor blant annet Gastronomisk Institutt og NCE Culinology er lokalisert. Stavanger, som en av tre fyrtårn for Europeisk Smartby Horizon 2020 - prosjekt, har en sterk kompetanse innen smart-teknologi, som velferdsteknologi, big data-løsninger, og redusering av utslipp. Stavanger, med nytt sykehus i 2019, er sterke på medisin, særlig eldremedisin hvor SESAM – Regionalt kompetansesenter eldremedisin og samhandling er et av Norges ledende forskningssentre på forskning rundt Alzheimer/Demens/Parkinson.

Populære måneder og konferansefasiliteter

Måneder:

Det har ikke vært noen store endringer i 2015 sammenlignet med 2014. Stavanger har en god spredning på fordeling av møter ilt året. Til tross for at juni er den mest populære månedene for Norge totalt, var september den mest populære måneden i Stavanger i 2015, med 21 % av møtene lagt til måneden.

Fasiliteter:

Stavanger har hatt nedgang i antall møter arrangert på hoteller fra 2014, og oppgang på andre kommersielle steder i 2015 (gått opp 28%). 51 % av kongressene, ble lagt til hoteller i 2014, mens det i 2015 var 42 %. Kongressenteret tar også en mye større del av markedet enn i den andre kongressbyene med hele 29% av totalen.

DEL II: MØTEBYENE I NORGE— MØTEBYEN TRONDHEIM

Historisk utvikling

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall møter	22	38	29	16	39	31	31	40

Trondheim har aldri registrert så mange møter som i 2015. 2009, 2012 og 2015 var svært gode år for Trondheim. Året 2011 skiller seg mest ut på denne statistikken og det skyldes manglende ressurser til kartlegging av konferanser i byen grunnet omstillinger i Visit Trondheim. Dette viser viktigheten av å samle inn statistikk for å vise reelle og skape jevne resultater på dette segmentet.

Messer og gjestedøgn

2014	Uten messene	Med messene
Trondheim	23630	23630

2015	Uten messene	Med messene
Trondheim	23052	38002

2015 var et godt møteår for Trondheim, både i antall kartlagte møter og gjestedøgn. Trondheim arrangerte Aqua NOR med nesten 5000 deltagere i 2015, noe som gjorde utslag på gjestedøgnstatistikken sammenlignet med 2014.

Omsetning Trondheim, 2015

Omsetningen for 2015 var på kr 137 568 145, mens det i 2014 var på kr 85 543 315. Grunnet høyere gjestedøgn hadde Trondheim en omsetning på 14 % av totalen for Norge i 2015. Økning på 9 % er stor, da Trondheim kun hadde 5 % av den totale omsetningen for Norge i 2014.

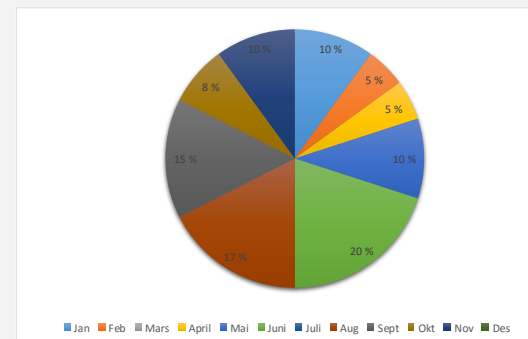
Kapasitet

Totalt sett har Trondheim/Stjørdal 33 hoteller. Det er 3549 hotellrom i Trondheim, 767 på Stjørdal og 90 rom på Orkanger, til sammen 4316 rom, pluss noen vandrerhjem, sommerhoteller o.l. Trondheim har nok hotellrom til å kunne huse en stor kongress på rundt 6000 personer om de fleste kan ligge på dobbeltrom.

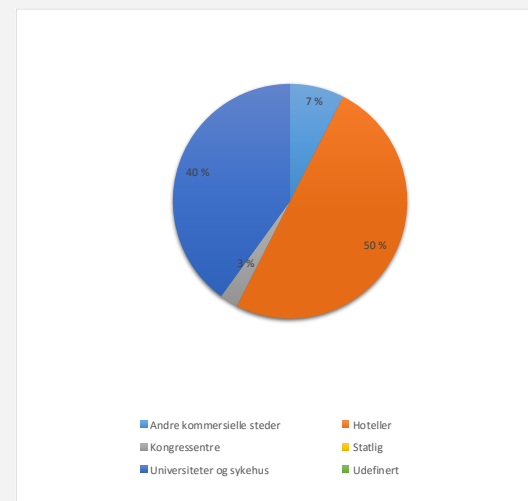
Fagmiljøer i Trondheim

I Trondheim og regionen er det hele 550 teknologiselskaper med mer enn 10 000 ansatte. Trondheim er Norges teknologihovedstad med landets største universitet NTNU og Nord-Europas største forskningsstiftelse SINTEF. St. Olavs hospital er også en stor del av forskningsmiljøet da det forskes veldig mye på medisin. Høsten 2014 fikk May Britt og Edvard Moser nobelpris i medisin. De har igjennom intens forskning kommet frem til banebrytende forskningsresultater innenfor sykdommen Alzheimer. Fagmiljøene jobber på kryss og tvers for å få de beste resultatene.

Populære måneder og konferansefasiliteter

Måneder:
Populære måneder i Trondheim har vært ganske stabil sammenlignet med 2014. Juni og august måned var de mest populære månedene i 2015 med henholdsvis 20% og 17% avholdte kongresser av totalen gjennom året. Tett etterfulgt av september på 15%. Det er jevn spredning på de resterende månedene.

Fasiliteter:
Mest populære fasiliteter i Trondheim for 2015, er hoteller som tar halvparten av markedet. Det er en liten oppgang i antall møter som har blitt lagt til hoteller fra 2014, på 11%. Det interessante ved Trondheim er at hele 40% av møtene arrangeres på Universitetssykehuset eller på NTNU.

DEL II: MØTEBYENE I NORGE— MØTEBYEN TROMSØ

Historisk utvikling

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall møter	13	23	22	13	21	36	25	24

Tromsø har en fin utvikling på kartlagte møter over tid, med rekordår i 2013. 2013 var et veldig godt møteår for Norge generelt (Norge fikk flere godkjente møter på internasjonal rangering enn de andre nordiske landene), og også for Tromsø. VisitTromsø har hatt noe av de samme utfordringene som Trondheim med ressurser til kartlegging av møter og det gjenspeiler seg i en nedgang i 2011.

Messer og gjestedøgn

2014	Uten messene	Med messene
Tromsø	11154	22529

2015	Uten messene	Med messene
Tromsø	13416	13416

Til tross for at Tromsø hadde nesten like mange møter i 2015 som i 2014, er det stor forskjell i gjestedøgn. Dette kommer av at Tromsø var vertskap for Sjakk-OL i 2014 hvis man sammenligner gjestedøgn i kategorien «med messene». Det er også en liten forskjell i kategorien «uten messene», og det kommer av at det var flere møter med høyere deltagerantall, blant annet WPC Leader Conference i mai, med 700 deltagere.

Omsetning Tromsø, 2015

Omsetningen for 2015 var kr 48 565 920, mens det for 2014 var mye høyere med kr 81 554 980 grunnet Sjakk-OL. Omsetningen for Tromsø året 2015 utgjorde 5 % av den totale omsetningen for Norge. I 2014 utgjorde Tromsø sin omsetningen 4 % av den totale omsetningen, til tross for høyere gjestedøgn og omsetningen historisk sett.

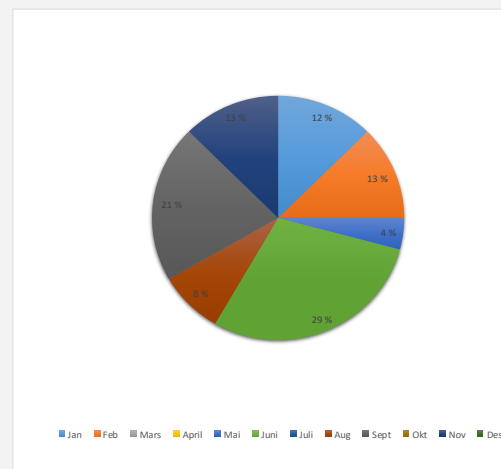
Kapasitet

Tromsø har 2500 rom og ca 4600 senger. Clarion Hotel The Edge er det nyeste hotellet, og dette vises i mest populære konferansefasiliteter, der en større andel av kongresser, møter og arrangementer ble lagt til hoteller i 2015 sammenlignet med 2014.

Fagmiljøer i Tromsø

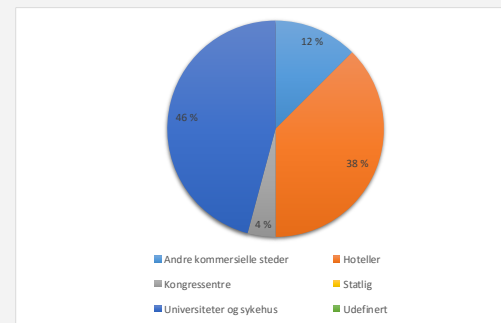
Tromsø by har varierte fagmiljøer og tiltrekker seg dermed en del internasjonale fagkonferanser og arrangementer. Blant de sterkeste satsningsområdene er arktisk forskning. Norsk Polarinstitutt ligger i Tromsø og er Norges «sentrale institutt for vitenskapelig forskning, miljøovervåking og kartlegging av Arktis og Antarktis». (www.npolar.no) Universitetet i Tromsø har også et sterkt samarbeid med NTNU og bidrar med sin kompetanse på Arktisk og marine økosystemer i nord der NTNU har en unik kompetanse på teknologi. Dette samarbeidet øker mulighetene betydelig enn om UiT og NTNU skulle ha jobbet hver for seg. (www.uit.no)

Populære måneder og konferansefasiliteter

Måneder:

Når det gjelder mest populære måneder er det ingen store endringer i 2015, sammenlignet med 2014 og 2015. Det er fortsatt juni måned som er mest populær.

Fasiliteter:

Det har vært en liten nedgang i antall møter arrangert på universitet og sykehus mot en liten oppgang i antall møter arrangert på «andre kommersielle steder». Likevel tar denne grupperingen en stor del av markedet med 46%, i likhet med fordelingen i Trondheim. Det har også vært en større andel av møter lagt til hoteller i 2015, enn det var i 2014.

DELII: GODKJENTE KONGRESSER OG INTERNASJONAL RANGERING (UNION OF INTERNATIONAL ASSOCIATIONS)

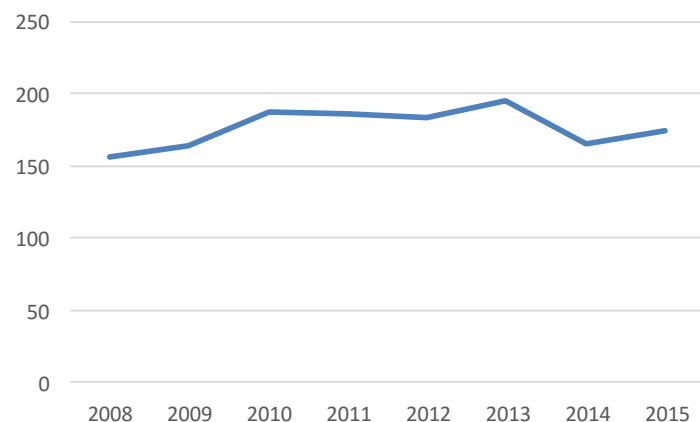
I denne delen av rapporten inkluderes godkjente møter i rangeringen til Union of International Association, der møtene er:

- møter organisert/sponset av internasjonale organisasjoner, altså ikke-statlige fagorganisasjoner
- alle møter med over 50 deltagere
- ethvert arrangement med fast by eller land det avholdes i
- nasjonale møter over minst tre dager, med parallell utstilling eller;
- nasjonale møter over minst tre dager med over 300 deltagere

Under følger en oversikt over godkjente møter i UIA for Norge årene 2008-2015:

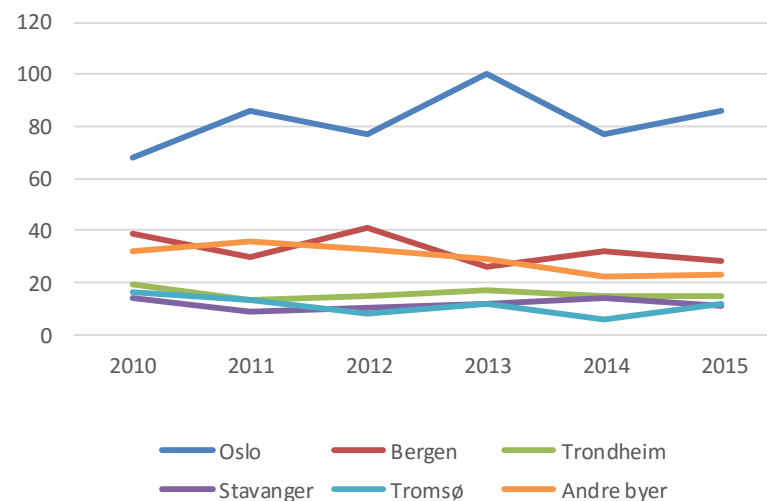
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall godkjente møter	157	164	188	187	184	196	166	177

Utviklingen over godkjente kongresser UIA, 2008-2015, Norge

Antall godkjente møter per by	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Oslo	68	86	77	100	77	87
Bergen	39	30	41	26	32	28
Trondheim	19	13	15	17	15	15
Stavanger	14	9	10	12	14	11
Tromsø	16	13	8	12	6	12
Andre byer	32	36	33	29	22	24
Totalt	188	187	184	196	166	177

Godkjente kongresser UIA, norske byer, 2010-2015

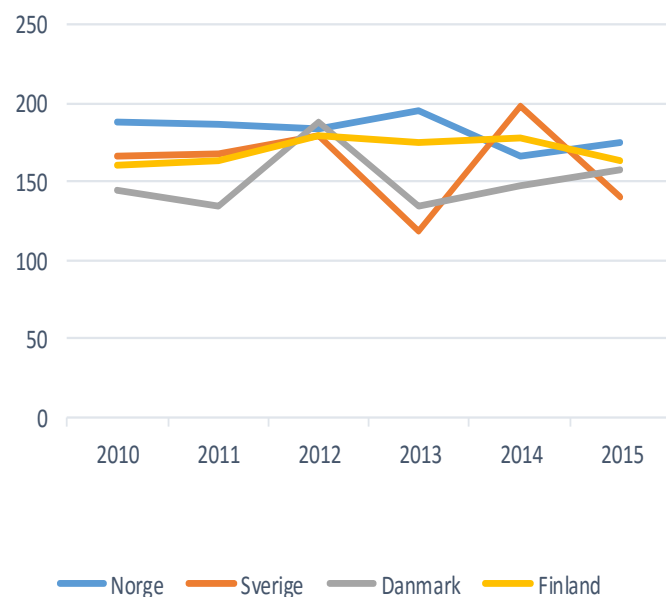
Oslo har hatt en økning på nesten 12 % fra 2014. Tromsø har den største økningen med 50 % flere godkjente møter i UIA fra 2014. Totalt sett har Norge en økning på 5 % i antall godkjente møter fra 2014 og står som den ledende destinasjonen i Norden for 2015! Likevel er det et mål om å få enda flere godkjente kongresser i UIA enn rekordåret 2013.

DELII: GODKJENTE KONGRESSER OG INTERNASJONAL RANGERING UIA (UNION OF INTERNATIONAL ASSOCIATIONS)

Godkjente møter nordiske land	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Norge	188	187	184	196	166	177
Sverige	167	168	179	118	199	140
Danmark	144	134	188	134	148	157
Finland	161	163	179	175	178	163

Rangering nordiske land	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Norge	17	17	15	17	20	19
Sverige	18	19	16	28	17	24
Danmark	21	22	14	19	23	20
Finland	19	21	16	18	19	21

Godkjente kongresser UIA, Norden 2010-2015

Rangering nordiske hovedsteder	2012	2013	2014	2015
Oslo	25	16	24	26
Helsinki	14	20	18	23
København	8	16	16	17
Stockholm	10	33	17	24
Reykjavik	-	42	-	-

Oslo by rangerer lavest på listen over nordiske hovedsteder, men det er de andre byene i Norge og deres tall over godkjente møter som er med på å styrke plasseringen til hele landet som den ledende i Norden. (Se s. 16)

Til tross at det ble kartlagt færre møter i 2015 (363 mot 416 i 2014) har Norge klatret betydelig oppover på antall godkjente møter og har klart å rangere høyere internasjonalt enn nabolandene Sverige, Finland og Danmark og Island. Antallet godkjente har økt betraktelig siden 2014, og Norge står igjen på toppen i Norden, akkurat som i 2013. 2013 var et rekordår i både antall godkjente møter og internasjonal rangering.

På verdensbasis er det USA som rangerer høyest på UIA-statistikken. Belgia er størst i Europa på samme rangeringen.

KONKLUSJON

DEL I

Møteåret for Norge i 2015 viser ingen dramatiske forskjeller fra fjoråret. Det er en liten nedgang i antall registrerte møter totalt og en betydelig nedgang i totalomsetningen for Norge på dette segmentet. Populære måneder og fasiliteter for Norge er tilnærmet uendret fra 2014 og det er fortsatt juni som er den mest populære måneden for kongresser i Norge og hoteller som er de mest populære fasilitetene. Årsaken til nedgangen fra fjoråret i både gjestedøgn og omsetning er store arrangementer som messen ONS som ble avholdt i Stavanger i 2014 og Sjakk-OL i Tromsø samme året.

DEL II

Alle kongressbyene i Norge: Oslo, Bergen, Stavanger, Trondheim og Tromsø har hatt en jevn utvikling på antall møter og messer som har vært kartlagt. Av alle byene har Bergen hatt den største forskjellen i gjestedøgn sammenlignet med året før. Dette er fordi Offshore Technology Days ble arrangert i Bergen i 2014 og ga et høyt gjestedøgn. Til tross for variasjoner i gjestedøgn og omsetning har utviklingen i alle byene vært ganske jevn.

DEL III

Norge har totalt fått 7 % flere godkjente internasjonale kongresser på UIA-statistikken sammenlignet med året 2014. **Dette har resultert i at Norge for tredje gang siden 2010 har rangert høyere internasjonalt enn Danmark, Sverige, Finland og Island.** Oslo og Tromsø er to av byene som har hatt kraftigst økning i antallet godkjente kongresser i UIA-statistikken og dette har gitt positivt utslag på statistikken for hele Norge.

MØTESEGMENTET OG FREMTIDEN

Det er rundt 20. 000 møter som roterer rundt i verden, og ca halvparten av disse kan være potensielle for Norge å være vertskap for. Norge har per 2015 1,4 % av verdensmarkedet, og er vertskap til rundt 400 nasjonale og internasjonale kongresser årlig. Utviklingen er ganske konstant og grunnen er at det er mange destinasjoner som har storsatsning på å kapre dette attraktive markedet. Der andre destinasjoner i verden har statlige midler som «kjøper» kongresser, såkalt subventions, fordi verdiskapningen anerkjennes hos lokale myndigheter, har Norge ofte ikke mulighet til å hevde seg. En annen viktig faktor er kapasitet. Norge kan ikke måle seg med de større destinasjonene og deres kapasitet. Norge har nødvendigvis ikke nytte av en tilstrømming av eksempelvis 40. 000 vindmølleforskere slik kapasiteten i landet er per dags dato. Dette er ikke en ulempe for Norge, og det er den internasjonale sammenhengen og hvorvidt vi klatrer på de mest brukte rangeringene som betyr noe når vi skal tiltrekke oss møter og kongresser fra utlandet. Sist, men ikke minst er tilgjengeligheten, miljø, bærekraft, og sikkerhet unike salgsvinkler for Norge da dette er faktorer beslutningstakere også er opptatt av. Alle disse områdene er noe Norge er konkurransedyktige på, og det skal vi utnytte også i fremtiden i arbeidet med å få lagt flere fagkongresser og møter til Norge.

KILDER

www.ICCAWorld.com | www.UIA.org | «Kongressundersøkelsen 2012—Del 2: Ringvirkningsanalyse», MENON-Publikasjon Nr. 16/2012, Anniken Enger et.al.

KONTAKTINFORMASJON

Birgitte Nestande	Prosjektleder Arrangementsturisme	93 60 66 71	birgitte@NorwayConventionBureau.no
Jorun Aasen Kristiansen	Prosjektleder Corporate	97 70 48 98	jorun@NorwayConventionBureau.no
Elisabeth Bugge	Prosjektleder Kongress	98 48 00 50	elisabeth@NorwayConventionBureau.no
Frode Aasheim	Daglig leder	92 83 38 52	frode@NorwayConventionBureau.no

Norway Convention Bureau

Norway Convention Bureau
Karenslyst Allè 4
N-0278 Oslo, Norway
+47 21 06 32 12

www.NorwayConventionBureau.no

I SAMARBEID MED:

«Langsiktig og målrettet satsning på det internasjonale møte- og kongressesegmentet gir Norge store muligheter for økt verdiskapning og vil bidra til flere helårs arbeidsplasser og utvikling av levedyktige distrikter. Det tette samarbeidet med NCB og deres partnere er derfor svært viktig for Innovasjon Norge. Skal Norge lykkes med å ta en større andel av den påvirkbare forretningstrafikken internasjonalt, er det viktig at vi jobber mot felles mål og at vi fortsatt drar nytte av hverandres styrker og kompetanse. Da tror jeg vi vil lykkes med å utløse det potensialet som ligger i det internasjonale møte- og kongressmarkedet.»

- Innovasjon Norge

MEDLEM AV:

